

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 นิยามศัพท์	5
1.6 การนำเสนอผลการศึกษา	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ประวัติความเป็นมา ตำนานและพัฒนาการของการตีกลองปูลา ในดินแดนล้านนา	9
2.1.1 ตำนานของกลองปูลาล้านนา	9
2.1.2 ประวัติความเป็นมาของกลองปูลาล้านนา	11
2.1.3 ลักษณะของกลองปูลาล้านนา	12
2.1.4 พัฒนาการของการตีกลองปูลาในดินแดนล้านนา	14
2.1.5 ปัญหาของการตีกลองปูลาในปัจจุบัน	18
2.2 แนวคิดและทฤษฎี	22
2.2.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้	22
2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32

2.3.1 เอกสารและหนังสือ	32
2.3.2 งานวิจัย	34
2.4 กรอบแนวคิดการศึกษา	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 รูปแบบการวิจัย	40
3.2 การศึกษาภาคเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎี	40
3.3 การศึกษาความเป็นมาของกลุ่มลายคำและกิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจา ตลอดจนปัญหาของการดำเนินการกิจกรรมการอนุรักษ์การติกลงปฐจาของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	41
3.4 ศึกษาเพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจาด้านนาของกลุ่มลายคำ จังหวัดเชียงใหม่	43
3.4.1 ปัญหาของการดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจาด้านนาของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	43
3.4.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของภาคประชาชนต่อรูปแบบและแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจาด้านนาของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	44
3.4.3 แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้	45
3.4.4 การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจาด้านนาของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	45
3.5 แนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจาด้านนาของกลุ่มลายคำจังหวัดเชียงใหม่	46
บทที่ 4 กลุ่มลายคำกับกิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจา	47
4.1 บริบทของกลุ่มลายคำ จังหวัดเชียงใหม่	48
4.1.1 ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มลายคำ จังหวัดเชียงใหม่	48
4.1.2 ลักษณะองค์กรและโครงสร้างของกลุ่มลายคำ	51
4.1.3 กิจกรรมและบทบาทของกลุ่มลายคำ	61
4.2 การศึกษากิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงปฐจาด้านนา	81

4.2.1 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการอนุรักษ์และ ฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนา	81
4.2.2 กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำ ในช่วงที่ผ่านมา	82
4.2.3 ตัวอย่างกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนา ของกลุ่มลายคำ	89
บทที่ 5 การอนุรักษ์และฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	95
5.1 การศึกษาเพื่อหารูปแบบและแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟู การตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	96
5.1.1 ปัญหาของการดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนา ของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	96
5.1.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของภาคประชาชนต่อรูปแบบ และแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนาของ กลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	98
5.1.3 แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้	99
5.1.4 การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟู การตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	99
5.2 แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	100
5.2.1 แนวทางการอนุรักษ์การตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	100
5.2.2 แนวทางการฟื้นฟูการตีกลองปูลาด้านนาของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	105
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
6.1 สรุปผลการศึกษา	109
6.2 อภิปรายผล	111
6.3 ข้อเสนอแนะ	112

เอกสารอ้างอิง

114

ประวัติผู้เขียน

116

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ตารางกำหนดการการถ่ายทอดการติกลงบูชา กลุ่มลายคำ	87
ตารางที่ 4.2 กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงบูชาล้านนาของกลุ่มลายคำ ในช่วงที่ผ่านมา	88
ตารางที่ 5.1 กิจกรรมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูการติกลงบูชาล้านนา ของกลุ่มลายคำในจังหวัดเชียงใหม่	103
ตารางที่ 5.2 กิจกรรมโครงการฟื้นฟูการติกลงบูชาล้านนาของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	108

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 กลองปฐจา	13
ภาพที่ 2.2 ม้องขนาดใหญ่ หรือ ม้องอู๋ และ ม้องขนาดเล็กหรือม้องโหม่ง และไม้ตีม้อง	13
ภาพที่ 2.3 ฉาบ	14
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการของกลุ่มลายคำ จังหวัดเชียงใหม่	53
ภาพที่ 4.2 โครงสร้างการบริหารจัดการในแต่ละเครือข่ายของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	54
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการในแต่ละเครือข่ายของกลุ่มลายคำ ในจังหวัดเชียงใหม่	56
ภาพที่ 4.4 โครงสร้างการบริหารงานของเครือข่ายกลุ่มลายคำ อำเภอคอกยสะเก็ด	57
ภาพที่ 4.5 โครงสร้างการบริหารงานของเครือข่ายกลุ่มลายคำ อำเภอแม่แตง	58
ภาพที่ 4.6 โครงสร้างการบริหารงานของเครือข่ายกลุ่มลายคำ อำเภอเมือง	59
ภาพที่ 4.7 โครงสร้างการบริหารงานของเครือข่ายกลุ่มลายคำ อำเภอสันทราย	60
ภาพที่ 4.8 กิจกรรมรวมพล ทักทาย เปิดคำย	64
ภาพที่ 4.9 การเรียนการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำเครื่องสักการะล้านนา และตัดตุง	64
ภาพที่ 4.10 การเรียนการฟ้อนก้าลายไตลื้อแบบต้นฉบับ	65
ภาพที่ 4.11 การเรียนการฟ้อนดาบ เ็จ อักขระธรรมล้านนา	65
ภาพที่ 4.12 การเรียนการฟ้อนผางประทีป	66
ภาพที่ 4.13 การเรียนการตีกลองปฐจาล้านนา	66
ภาพที่ 4.14 กิจกรรมละลายพฤติกรรมก่อนการแสดง	67
ภาพที่ 4.15 การฟ้อนก้าลายไตลื้อแบบต้นฉบับ	67
ภาพที่ 4.16 การทำเครื่องสักการะล้านนา	68
ภาพที่ 4.17 การฟ้อนผางประทีป	68
ภาพที่ 4.18 การฟ้อนดาบเ็จอักขระธรรมล้านนา	69
ภาพที่ 4.19 การตีกลองปฐจาล้านนา	69

ภาพที่ 4.20 การแสดงฟ้อนดาบเจิ้งอักษรธรรมล้านนาแบบกลุ่มลายคำ	71
ภาพที่ 4.21 ลักษณะการฟ้อนผางประทีปแบบไทลื้อแบบกลุ่มลายคำ	72
ภาพที่ 4.22 ลักษณะของประทีป	72
ภาพที่ 4.23 การแสดงฟ้อนก้ำลายแบบกลุ่มลายคำ	73
ภาพที่ 4.24 ตุง	74
ภาพที่ 4.25 การฝึกซ้อมการตีกลองปุงจาล้านนาแบบกลุ่มลายคำ	75
ภาพที่ 4.26 การฟ้อนขันดอกแบบกลุ่มลายคำ	76
ภาพที่ 4.27 การฟ้อนหางนกยูงไทเงินแบบกลุ่มลายคำ	77
ภาพที่ 4.28 การฟ้อนหางนกยูงไทเงินประยุกต์แบบกลุ่มลายคำ	77
ภาพที่ 4.29 พิธีกรรมการน้อมไหว้สา วันตาคู	79
ภาพที่ 4.30 การครอบครู วันตาคู	79
ภาพที่ 4.31 กิจกรรมพิธีไหว้ครู ก็น้ออศญาล้านนา	80
ภาพที่ 4.32 พิธีกรรมการไหว้ครูศิลปะล้านนาแบบโบราณ	80
ภาพที่ 4.33 การเตรียมตัวก่อนออกแสดงของกลุ่มลายคำ	87

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved